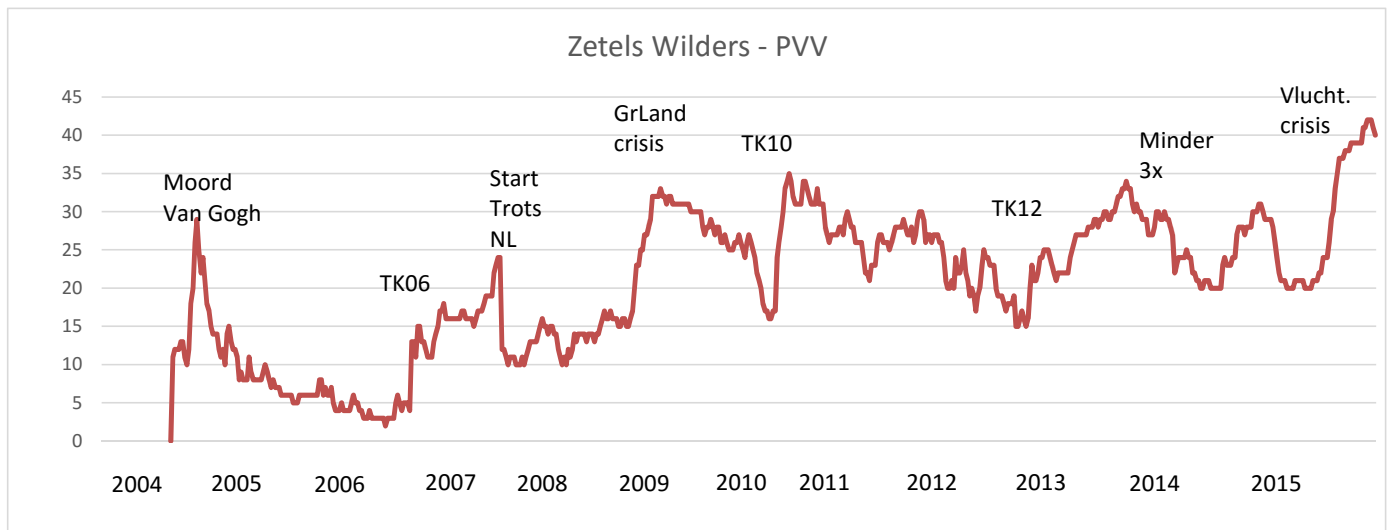

De Stemming van 21 februari 2016

De beweging van vorige week zet iets door. PVV staat nu op 40 zetels (-1) en de VVD op 21(+1). Aangezien de PVV 10 jaar bestaat zoomen we dieper op de aanhang van deze partij in. En sluiten we af met het referendum in het Verenigd Koninkrijk over Brexit.

zetels	TK2012	14-02 2016	21-02 2016	Versch in 1 wk	Versch TK2012
VVD	41	20	21	1	-20
PvdA	38	9	9		-29
PVV	15	41	40	-1	25
SP	15	15	15		
CDA	13	18	18		5
D66	12	15	15		3
ChristenUnie	5	5	5		
GroenLinks	4	16	16		12
SGP	3	3	3		
Partij voor de Dieren	2	4	4		2
50PLUS	2	4	4		2
Overig		0	0		
Totaal	150	150	150		
VVD+PvdA	79	29	30	1	-49

Sinds Wilders zich in september 2004 losmaakte van de VVD hebben wij zijn aanhang wekelijks gemeten. Dit is de grafiek van de scores van Wilders vanaf september 2004 en vanaf februari 2006 de PVV. Al drie maanden nadat Wilders zich losmaakte van de VVD scoorde hij bijna 30 zetels (kort na de moord op Van Gogh). Pas eind 2009 (begin Griekenland crisis) scoorde hij over de 30 zetels. Twee maanden na de verkiezingen van 2010 haalde de PVV 35 zetels. Een score die bijna werd gevenaard begin 2014. En werd overtroffen in het afgelopen kwartaal in relatie tot de vluchtelingen crisis. In de afgelopen 7 jaar was de laagste score van de PVV de 15 zetels, behaald tijdens de verkiezingen van 2012 (toen de VVD en de PvdA in hun tweestrijd beide in de buurt van de 40 zetels kwamen).

Via de volgende tabel is goed te zien hoe belangrijk de vluchtelingen crisis op dit moment is voor de sterke positie van de PVV. Het betreft de reactie op de stelling dat de grenzen van Nederland nu gesloten moeten worden voor vluchtelingen. Hieronder staat vermeld hoeveel procent het eens is met de stelling.

eens met de stelling dat de grenzen van Nederland nu gesloten moeten worden voor vluchtelingen	Alle Nederlanders	Kiest nu voor PVV	Kiest nu een andere partij
Eens met de stelling	49%	91%	38%

Naar partijkeuze zien we het ook heel duidelijk. Bij VVD, PvdA en SP zien we een heel groot verschil ten aanzien van deze stelling tussen kiezers die inmiddels overgestapt zijn naar de PVV en degenen die nu (nog) de partij uit 2012 kiezen.

eens met de stelling dat de grenzen van Nederland nu gesloten moeten worden voor vluchtelingen	Alle Nederlanders	TK2012 VVD nu PVV	Kiest nu VVD	TK2012 PvdA nu PVV	Kiest nu PvdA	TK2012 SP nu PVV	Kiest nu SP
Eens met de stelling	49%	93%	49%	92%	16%	89%	38%

Naast de 10% van de opgekomen kiezers die in 2012 PVV stemden (15 zetels), is de PVV nu circa 16% groter (25 zetels). Het is interessant om te zien wat de kenmerken zijn van die "nieuwe" PVV kiezers in relatie tot degenen die in 2012 PVV hebben gestemd

Allereerst de herkomst van de nieuwe kiezers van de PVV. Hieronder ziet u de uitslag van de verkiezingen in 2012 en de herkomst van de nieuwe PVV kiezers. Een derde stemde VVD, een derde heeft niet gestemd en een kwart PvdA of SP. Uit ons onderzoek blijkt ook dat van degenen die in 2002 LPF hebben gestemd ongeveer 70% nu PVV stemt.

Stemkeuze TK2012

<i>verticaal gepercenteerd</i>	Allen	Nieuwe PVV-kiezers
PVV	8%	
VVD	20%	34%
CDA	6%	3%
D66	6%	2%
PvdA	18%	16%
SP	8%	7%
Overige partijen	9%	6%
Niet gestemd	25%	32%
Totaal	100%	100%

De volgende tabellen laten zien hoe de PVV kiezers zich m.b.t. demografische kenmerken verhouden tot de landelijke verdeling. Dat gebeurt via een index, waarbij de score 1,00 betekent "dezelfde verhouding als bij alle Nederlanders". De score boven de 1,00 betekent dat er sprake is van een oververtegenwoordiging en een score van onder de 1,00 dat er sprake is van een ondervertegenwoordiging.

Geslacht

<i>Index t.o.v de landelijke verderling</i>	PVV 2012	Nieuw PVV
Man	0,94	1,00
Vrouw	1,06	1,00

Bij vrijwel alle tabellen zien we dat de nieuwe PVV-kiezers qua samenstelling meer lijken op de gemiddelde Nederlander dan de PVV-kiezers uit 2012. Bij de leeftijd is te zien dat bij de nieuwe PVV kiezers de groep onder de 35 nu dichterbij de 1,00 ligt dan de PVV-kiezers uit 2012. Gemiddeld zijn de PVV kiezers dus duidelijk jonger geworden.

Leeftijd

<i>Index t.o.v de landelijke verderling</i>	PVV 2012	Nieuw PVV
18-24	0,38	0,81
25-34	0,70	0,95
35-44	1,32	1,05
45-54	1,32	1,27
55-64	1,18	0,89
65+	1,11	0,84

In 2012 was er een forse oververtegenwoordiging onder de PVV kiezers met lagere opleiding. Bij de nieuwe PVV kiezers zien we dat die oververtegenwoordiging er nog wel is, maar duidelijk minder.

Opleiding

<i>Index t.o.v de landelijke verderling</i>	PVV 2012	Nieuw PVV
Hoog	0,40	0,68
Midden +	0,90	0,97
Midden -	1,37	1,21
Laag	1,48	1,19

Qua inkomen is de forse oververtegenwoordiging van de lagere middeninkomens bij de nieuwe PVV-kiezers volledig verdwenen.

Inkomen

<i>Index t.o.v de landelijke verderling</i>	PVV 2012	Nieuw PVV
Hoog	0,48	0,99
Midden+	1,00	1,06
Midden-	1,38	1,00
Laag	1,03	1,00

Ook bij religie zien we hetzelfde patroon. De sterke oververtegenwoordiging van Rooms-Katholieke kiezers is onder de nieuwe PVV-kiezers duidelijk verminderd.

Religie

<i>Index t.o.v de landelijke verderling</i>	PVV 2012	Nieuw PVV
Ik heb geen religie/ik ben atheïst	0,96	1,00
Rooms Katholiek	1,37	1,15
PKN	0,77	0,88

Ten slotte drie vragen in relatie tot het referendum in het Verenigd Koninkrijk over het mogelijk uittreden van dat land uit de Europese Unie. 48% hoopt dat de Engelsen tegen het uittreden stemmen en 37% hoop dat ze voor het uittreden stemmen.

Wat hoopt u dat de Engelsen zullen stemmen bij het referendum?

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Huidig stemgedrag							
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLinks	50Plus
Voor het uittreden uit de Europese Unie	37%	67%	14%	20%	9%	5%	33%	6%	56%
Tegen het uittreden van de Europese Unie	48%	19%	72%	63%	83%	86%	40%	83%	37%
Geen voorkeur	12%	10%	11%	12%	5%	9%	22%	10%	8%
Weet niet/geen antwoord	3%	4%	3%	5%	2%	0%	4%	2%	0%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Ruim de helft van de Nederlanders zou ook een dergelijk referendum in Nederland willen hebben. Kiezers die nu PVV, SP of 50PLUS stemmen willen het in ruime meerderheid. De andere groepen kiezers willen dat veel minder.

Wilt u dat in Nederland ook een referendum wordt gehouden of Nederland al dan niet in de Europese Unie moet blijven?

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Huidig stemgedrag							
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLinks	50Plus
Ja	53%	90%	29%	28%	15%	12%	63%	14%	68%
Nee	44%	8%	69%	67%	78%	86%	32%	85%	32%
Weet niet/geen antwoord	4%	2%	2%	5%	7%	2%	5%	1%	0%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Als dit referendum in Nederland wordt gehouden dan geeft ongeveer de helft aan voor het uittreden te stemmen en ongeveer de helft tegen. Ook hier zien we kiezers van PVV, SP en 50PLUS een duidelijk andere mening hebben dan de huidige kiezers van de andere partijen. Interessant is dat er meer Nederlandse kiezers zijn die het Verenigd Koninkrijk binnen de Europese Unie willen houden dan Nederland!

Stel dat in Nederland een referendum wordt gehouden of Nederland in de Europese Unie moet blijven, wat zou u dan stemmen?

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Huidig stemgedrag							
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLinks	50Plus
Voor het uittreden uit de Europese Unie	43%	84%	21%	22%	8%	9%	52%	6%	65%
Tegen het uittreden uit de Europese Unie	44%	10%	68%	72%	87%	89%	34%	91%	34%
Weet niet/geen antwoord/niet opkomen	13%	6%	11%	6%	5%	3%	14%	2%	1%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%